

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTEPRINZĂTOR

Nr. 38-78-5929

Chișinău

14 iunie 2022

**Agencia Națională de Reglementare
a Activităților Nucleare și Radiologice**

Ref.: adresa nr. 01-04/297 din 15 aprilie 2022

În temeiul prevederilor art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, art.19 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și atribuțiile stabilite în pct.34 din Regulamentul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, se remite *Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la proiectul de lege cu privire la cerințele de bază în securitatea radiologică.*

Anexă: 1 filă

Vicepreședinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător

Vladislav CAMINSCHI

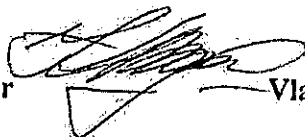
EXPERTIZA

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezenta expertiză este acordată în temeiul art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

Titlul actului examinat:	Proiectul de lege cu privire la cerințele de bază în securitatea radiologică.
Autorul (autoritatea), persoană responsabilă:	Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice Direcția Autorizări, Garanții, Securitate Nucleară și Radiologică, Ionel Bălan, Director adjunct- șef direcție
Evaluarea documentului de analiza a impactului	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	5 iunie 2019
Concluzia: analiza de impact se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor	
Evaluarea proiectului de act normativ	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	4 mai 2022
Concluzia: Proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor	
<i>Comentarii, obiecții, recomandări:</i>	
<i>Extrasul din Procesul-verbal nr.14 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 4 mai 2022 se anexează.</i>	

Vicepreședintele Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru
reglementarea activității de întreprinzător

Vladislav CAMINSCHI

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 14
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)

4 mai 2022

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	- director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Eugen Dațco (e-mail)	- director executiv al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova
Ana Groza (e-mail)	- Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Cristina Garaz	- Asociația Businessului European din Moldova (EBA Moldova)
Diana Rusu	- șef al Direcției susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Ion Rusu	- Federația Patronală a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT”
Victor Baci	- consultant de politici, Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova”
Adrian Servan	- Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	- șef al Secției reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Economiei
Roman Gapeev	- șef Serviciu transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Maria Nagornîi (e-mail)	- șef al Direcției politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Vitalie Drăgan	- șef Secție medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Ina Chiruța	- consultant principal în cadrul Direcției politici fiscale și vamale (secția impozite indirecte), Ministerul Finanțelor
Corina Cristea	- șef adjunct al Direcției avizare acte normative, Ministerul Justiției
Svetlana Nunu	- consultant principal în Direcția acte guvernamentale, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice:

Ionel Bălan	-	director adjunct al Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice
Angela Dogofari	-	șef al Serviciului îmbunătățiri funciare și fond funciar, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Mariana Zadnipru	-	șef interimar al Direcției politici de buget și asigurări medicale, Ministerul Sănătății
Silviu Neghină	-	șef al Secției politici de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii și comerț, Ministerul Economiei

Experți ai Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare: dñii Oleg Chelaru, Victor Ermurachi, Nicolae Boțan

**1(2). Examinarea proiectului de lege
cu privire la cerințele de bază în securitatea radiologică**

Autor: Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice

Au luat cuvântul:

DI Ionel Bălan

A menționat că proiectul a fost modificat ca urmare a obiecțiilor și recomandărilor expuse în opinia expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

A remarcat că proiectul, care prevede stabilirea cerințelor privind asigurarea securității radiologice, este foarte important pentru Republica Moldova, deoarece aprobarea acestuia reiese din Planul de acțiuni de realizare a Acordului de Asociere și realizării prevederilor Legii privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

În contextul dat, a atras atenția că la moment în Republica Moldova nu este aprobat un act legislativ prin care ar fi stabilite cerințe concrete în asigurarea protecției/securității radiologice, deși în țară sunt amplasate circa 600 de obiective radiologice nucleare, care desfășoară activități nucleare.

Totodată, a menționat că unele persoane deși nu lucrează cu surse de radiații ionizate, totuși sunt supuse acțiunii radiațiilor ionizate, cum ar fi acțiunea radonului și radio nucleizilor de proveniență naturală. Astfel, persoanele care activează în condiții de subsol, galerii, mine sau vinării, amplasate la diferite adâncimi, nu sunt protejate prin norme legale de activitatea nocivă a radiațiilor naturale. Aceasta se referă și la echipajele navelor care efectuează zboruri la altitudinea de peste 9000 de metri și sunt suspuse radiațiilor cosmice.

A atras atenția proiectul transpune parțial Directiva 2013/59/EURATOM a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizate (*Directiva 2013/59*) și, respectiv, preia cerințele stabilite în Directiva menționată.

A solicitat susținerea proiectului.

DI Victor Ermurachi

A remarcat că Legea nr.132/2012 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice transpune Directiva Consiliului Uniunii Europene 96/29/EURATOM din 13 mai 1996 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția sănătății lucrătorilor și a populației împotriva pericolelor prezentate de radiațiile ionizante (*Directiva 96/29*). Directiva menționată a fost abrogată prin Directiva 2013/59, care se propune a fi transpusă în proiectul de lege prezentat spre examinare. Astfel, avem o lege care transpune parțial o directivă ce a fost abrogată printr-o altă directivă care se propune a fi transpusă în proiectul prezentat. A atras atenția, că în cazul dat vor apărea dublări de norme, contradicții între Legea nr. 132/2012 și legea care va fi adoptată.

De asemenea, a menționat că în proiectul de lege în mai multe cazuri se face referire la Legea nr.132/2012 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice. În contextul dat, a opinat că Legea nr.132/2012 urmează a fi abrogată, deoarece a fost abrogată Directiva care a fost transpusă în această lege. A remarcat că în opinia asupra proiectului au fost prezentate mai multe exemple în acest sens. De exemplu, în proiectul de lege se face referire la anexa nr.1 la Legea nr.132/2012, dar anexa respectivă a fost transpusă din directiva abrogată. Totodată, anexa menționată diferă de anexa nr.7 la Directiva 2013/59, care necesită a fi expusă în acest proiect. A atras atenția că, autorul nu transpune anexa nr.7 din Directiva 2013/59, dar mențin Anexa nr.1 la Legea nr.132/2012, transpusă din Directiva 96/29 care este abrogată.

Cu referire la *consultări* a menționat că proiectul a fost consultat cu instituțiile publice, asociații obștești, dar lipsesc consultările cu mediul de afaceri.

A concluzionat că proiectul de lege transpune o directivă, care a abrogat altă directivă, care a fost transpusă în Legea nr. 132/2012. Ținând cont de acest aspect, s-a recomandat ca proiectul de lege prezentat să preia tot mecanismul stabilit în Legea nr.132/2012 privind procedura, mecanismul de autorizare, condițiile de autorizare, autoritățile competente, atribuțiile acestor autorități etc. Astfel, va fi adoptată o lege care transpune integral Directiva 2013/59 și care stabilește mecanismul de control, autorizare pentru respectarea acestei legi.

A reiterat că proiectul face referire la prevederile Legii nr.132/2012 (în opinie au fost menționate), care a transpus o directivă abrogată. Respectiv, se face referire la prevederi care în UE au fost abrogate.

Repetat a opinat că Legea nr.1332/2012 trebuie abrogată, iar prevederile ei să se regăsească în noul proiect de lege, fiind transpusă Directiva 2013/59.

De asemenea, a atras atenția că la art.24-29 din Directiva 2013/59 sunt stabilite anumite modalități ale controlului reglementat: notificare, exceptare de la notificare, înregistrare, autorizare și este prevăzută și autorizarea obligatorie pentru un număr nesemnificativ de activități. Proiectul de lege, în art.24-29, stabilește preponderent prevederi privind autorizarea, iar notificarea nu este prevăzută ca o procedură separată, dar este prevăzută ca o fază incipientă a procedurii de autorizare.

Nu a recomandat susținerea proiectului, considerând oportună adoptarea unei singure legi, care va transpune Directiva 2013/59, va include toate reglementările necesare și va stabili mecanismului de control conform sistemului de autorități din Republica Moldova.

DI Ionel Bălan

În contextul celor expuse de către expertul Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare, a menționat că, reieșind din preambulul Legii nr. 132/2012, această lege nu transpune Directiva 96/29. Legea nr.132/2012 stabilește cerințe privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare radiologice și este elaborată în baza convențiilor și tratatelor internaționale, care stabilesc infrastructura juridică și instituțională de reglementare a activităților nucleare radiologice. Proiectul prezentat stabilește cerințe privind asigurarea securității radiologice. Prin urmare, nu există conflict de norme.

A remarcat că aceleași cerințe de asigurare a protecției radiologice, cerințe generale – optimizarea, normarea și justificarea activităților radiologice nucleare, se regăsesc atât în Directiva 2013/59, cât și în Directiva 96/29. Respectiv nu se atestă nici o contradicție.

Totuși, pentru a exclude anumite interpretări, Agenția va elabora un proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 132/2012 și va propune substituirea referința la Directiva 96/29 cu Directiva 2013/59.

De asemenea, a menționat că toate statele membre ale UE, și nu doar statele membre ale UE, au 2 legi: 1) legea cadru, legea nucleară, care stabilește infrastructura de reglementare și 2) legea cu privire la cerințele de bază, generale de asigurare a securității radiologice. În context, a precizat că securitatea radiologică nu este activitatea nucleară, securitatea radiologică se referă la factorii cantitativi și calitativi la care este supus omul și mediul, la radiații ionizate indiferent de originea lor. Or, obiectivul proiectului de lege nu este stabilirea cerințelor de reglementare, dar stabilirea cerințelor de bază pentru a asigura securitatea radiologică.

Cu referire la Anexa nr. 1 la Legea nr.132/2012, care stabilește nivelele de exceptare de la regimul de autorizare, a remarcat că anexa este identică cu Anexa nr.7 la Directiva 2013/59.

Cu privire la recomandările expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare, în partea ce se referă la procedura de autorizare, a menționat că simplificarea acestei proceduri impune modificarea legislației, dar și a Sistemului automatizat de eliberare a actelor permissive, ceea ce va perturba activitatea agenților economici care folosesc acest sistem.

A atras atenția că Centrul de armonizare a legislației nu a înaintat obiecții privind oportunitatea comasării Legii nr.132/2012 cu proiectul legii prezentat spre examinare Grupului de lucru a Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

DI Victor Ermurachi

În vederea precizării prevederilor de transpunere a Directivei 96/29, a citat preambulul Legii nr. 132/2012 – „În scopul reglementării activităților nucleare și radiologice în conformitate cu cerințele internaționale în domeniu ce decurg din Tratatul cu privire la neproliferarea armelor nucleare din 1 iulie 1968, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr.1623-XII din 26 octombrie 1993, din Acordul dintre Republica Moldova și Agenția Internațională pentru Energie Atomică cu privire la aplicarea garanțiilor în raport cu Tratatul privind neproliferarea armelor nucleare și a Protocolului la acest acord, ratificat prin Legea nr.41-XVI din 2 martie 2006, din Convenția privind securitatea nucleară, adoptată la Viena la 17 iunie 1994, din Directiva Consiliului Uniunii Europene 96/29/EURATOM din 13 mai 1996 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția sănătății lucrătorilor și a populației împotriva pericolelor prezentate de radiațiile ionizante (...)”, directivă abrogată prin Directiva 2013/59.

La fel, a dat citire clauzei de armonizare din proiectul de lege – „Prezenta Lege transpune parțial Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizate și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom (...)”.

A atras atenția asupra denumirii și conținutului identic al directivelor, dar și asupra faptului că Directiva 96/29 a fost abrogată și, respectiv, prevederile ei nu mai sunt în vigoare. Astfel, Legea nr.132/2012 urmează a fi revizuită, fiind excluse prevederile ce au fost transpuse din Directiva 96/29, care a fost abrogată, inclusiv urmează a fi revizuită procedura de autorizare.

DI Ionel Bălan

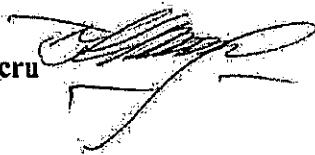
A precizat că Legea nr.132/2012 nu transpune prevederile Directivei 96/26, dar prevede elemente, inclusiv din actul european dat. Diferența dintre Directiva 96/26 și Directiva 2013/59 constă în faptul că directiva nouă conține niște concentrații a unor factori (radionuclizi), care în directiva veche nu sunt.

A menționat că proiectul de lege este important, deoarece reglementează concentrațiile nucleare în mediu, în produse alimentare etc., or la moment astfel de nivele de referință nu există. Dat fiind că normele de protecție nu sunt în vigoare din 2007 s-a creat un vid legislativ și nu e posibil de stabili cerințe concrete în asigurarea securității radiologice (a nu se confunda cu activitatea radiologică).

De asemenea, a remarcat că în legislația internațională este prevăzută procedura de notificare, autorizare și licențiere. În proiectul de lege se reglementează doar procedura de notificare și de autorizare.

S-a decis: proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (6 – se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor; 5 – se susține; 3 – nu se susține).

Vicepreședintele Grupului de lucru

Vladislav CAMINSCHI